

MŪSŲ LIETUVA



NR. 45 (1528) — SEMANÁRIO — 1977 M. LAPKRITIS — NOVEMBRO 10 D. — 2,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Jaunimo žygis

Mūsų organizaciniame gyvenime vėl švystelėjo džiaugsmo banga, kai lietuvių jaunimo sąjunga su latviais ir estais suorganizavo ir įvykdė didelę dėl žmogaus teisių demonstraciją Vašingtone. Tam dideliame renginiui įkūnyti padėjo kelios lietuvių organizacijos ir daug pavienių lietuvių pinigais ir dalyvavimu. Nors toji demonstracija buvo rengiama visų trijų Pabaltijo tautų, didžiąją ir svarbiausią organizavimo darbą atliko bei didžiąją lėšų dalį sudėjo lietuviai. Tuo visi džiaugiamės ir didžiuojamės savo jaunimu, kuris ryžosi suaktyvinti kovą dėl žmogaus teisių komunistinės Rusijos pavergtame Pabaltijy. Suprantama, kad demonstracija buvo nukreipta prieš rusišką komunistinį imperializmą, prieš daugelio tautų pavergimą ir išnaudotoją komunistinę Rusiją. Ta demonstracija norėta parodyti, kad ši kovą prieš rusišką komunistinį pavergimą išaina jaunoji baltiečių karta, kuri bus mažiau atlaidi ir pajėgesnė už senuosius, iš rusiško komunistinio "rojaus" išbėgusius.

JAU BUVO amerikiečių spaudoje rašyta, kad prez. J. Carteris, išėjęs kovoti dėl žmogaus teisių, išsigando rusiškos meškos niurnėjimo, sulėtino savo žingsnius ir ėmė rečiau minėti žmogaus teisių pažeidimus ten, kur jų daugiausia — komunistinėje Rusijoje, jos satelituose ir, žinoma, komunistinėse Azijos valstybėse. Baltiečių jaunimas, rengdamas demonstraciją Vašingtone, norėjo priminti prez. J. Carteriui ir jo vyriausybei, kad milijonai žmonių, komunistinės Rusijos pavergtų, šiandien neturi pačių pagrindinių žmogaus teisių, net tų, kurios paminėtos komunistinės Rusijos konstitucijoje. Kai prez. J. Carteris parašė laišką Sacharovui, milijonai pavergtųjų pajuto, kad naujajame pasaulyje, Amerikoje, yra žmogus, kuris išdrįso skriaudžiamuosius užtartį ir paguosti. Tad visų žvilgsniai ir viltys nukrypo, lyg į ankstyvą saulėtekį, į Ameriką, kuri skriaudžiamuosius ir persekiojamuosius visada paguosdavo. Šiuo metu tos paguodos labiausiai reikalingi baltiečiai — lietuviai, latviai ir estai, nes jie komunistinės Rusijos valdžios labiausiai skriaudžiami ir persekiojami.

DEMONSTRACIJOJE visi kalbėtojai minėjo tik žmogaus teises, kurias komunistinis okupantas atėmė iš baltiečių, juos vargina, rusina, primeta ateizmą, atimdamas teisę į religijos ir sąžinės laisvę, draudžia tautines tradicijas, niekina jų tautybę ir net jų kalbą. Demonstracijoje tiesiogiai niekas nereikalavo laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Tačiau ir demonstracijos dalyviai, ir JAV vyriausybės atstovai, ir Baltieji Rūmai suprato, kad baltiečiai reikalauja laisvės, reikalauja atkurti nepriklausomas Pabaltijo valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tam ir demonstracija buvo rengiama JAV sostinėje — Vašingtone. Pavergtųjų baltiečių nuomone, tai esanti JAV vyriausybės pareiga, kurios ji neatliko II Didžiajam karui pasibaigus. Vadovaudamasi Atlanto charta, JAV vyriausybė turėjo pasirūpinti visų Europos nusiaubtųjų ir okupuotųjų valstybių laisve, įsakydama Stalino armijoms grįžti į savo prieškarines komunistinės Rusijos sienas. JAV vyriausybė to nepadarė, tuo būdu paneigdama teisę į laisvę Lietuvai, Latvijai, Estijai, Lenkijai, Čekoslovakijai, Bulgarijai, Rumunijai ir Vengrijai. Todėl JAV vyriausybė yra visoms paminėtoms pavergtoms tautoms skolinga. Suprantama ir natūralu, kad ir baltiečiai primena JAV vyriausybei tą skolą bei laukia, kada ji bus pradėta mokėti: kada JAV vyriausybė pradės spausti komunistinę Rusiją pasitraukti iš Pabaltijo ir grąžinti laisvę Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

Atktyvesniųjų jaunų demonstrantų dalis nuėjo arti komunistinės Rusijos ambasados ir sudegino raudonąją vėliavą, nes ji daugelio tautų pavergėjos vėliava, todėl neturinti teisės kabėti Laisvės krašto sostinėje. M. Stonys

— Tėviškės Žiburiai

SUKILIMAS VILNIUJ

Lituanos protestam contra URSS

MOSCOU — (UPI — FT) — Um grupo de lituanos revoltados, gritando "slogans" anti-soviéticos, concentraram-se nas ruas de Vilna há três semanas, virando e incendiando viaturas policiais depois de um jogo de futebol, segundo disse ontem um dissidente de Moscou.

Alexander Podrabinek, que escreveu recentemente um relatório documentando o abuso da psiquiatria na União Soviética, afirmou que soubera desse incidente durante uma viagem à Lituânia.

Os distúrbios ocorreram durante uma partida de futebol entre Vilna e Smolensk no dia 10 de outubro. Os torcedores locais começaram a gritar "Slogans

nacionalistas e anti-russos. A televisão apresentava a partida ao vivo e chegou a focalizar brevemente os distúrbios, interrompendo depois a transmissão.

Depois, a multidão ganhou as ruas da cidade ateando fogo aos carros dos policiais, virando vários automóveis de rodas para o ar e quebrando vidraças até a meia-noite. Quando os policiais, a KGB e os milicianos locais tentaram conter os distúrbios, o povo arrancou das mãos dos agentes diversas pessoas detidas. Os lituanos revoltados arrancaram também das ruas os cartazes que elogiavam a revolução soviética.

No dia seguinte, as ruas apareceram guardadas por tropas soviéticas.

FOLHA DA TARDE, S. Paulo, 31.XI.1977

Futebol termina em motim na URSS

MOSCOU, (AP-GP) — Os "slogans" anti-soviéticos berrados numa recente partida de futebol terminaram num motim em que foram incendiados automóveis da polícia e arrancados cartazes em propaganda russa na cidade de Vilnius, na Lituânia, disseram fontes dissidentes.

Acrescentaram que nos incidentes de 10 de outubro último os amotinados derrubaram e incendiaram automóveis das autoridades, quebrando vidraças e arrancando decorações colocadas nas ruas para comemorar o 60.º aniversário da revolução de outubro.

Na manhã seguinte, disseram, tropas com armas automáticas patrulhavam as ruas.

Alexander Podrabinek, enfermeiro de uma ambulância e defensor dos direitos civis, disse a jornalistas ocidentais que visitou recentemente Vilnius e obteve detalhes sobre o incidente.

Os residentes informaram-no que tudo começou com uma partida de futebol entre os Zhalgiris, de Vilnius e o Iskra, de Smolensk, Rússia, durante a qual se escutaram nas arquibancadas gritos de "russo para as suas casas" e "Katsapy", uma palavra depreciativa usada nessa área para os soviéticos.

Alguns gritos chegaram a ser ouvidos na televisão, acrescentaram, antes que a transmissão direta fosse interrompida por "motivos técnicos".

Ao terminar o encontro, às 21 horas local, cerca de 15 mil espectadores saíram às ruas e alguns começaram a derrubar veículos e arrancar cartazes de propaganda saudando a revolução soviética, segundo os informantes.

Milicianos, agentes da polícia de segurança (KGB) e policiais auxiliares tentaram controlar os distúrbios, mas assim que faziam uma prisão, a multidão avançava sobre eles e libertava os detidos, disseram os residentes.

Podrabinek disse que a polícia conseguiu finalmente fazer algumas detenções, embora não se possa determinar o seu número.

GAZETA DO POVO, Curitiba, 31.XI.1977

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Rytų Vokietijos vyskupai Lietuvoje

MONS. K. RAZMINAS

Vatikano dienraščio "L'Osservatore Romano" savaitinė laida vokiečių kalba š.m. spalio 7 d. paskelbė išsamų pranešimą apie Rytų Vokietijos vyskupų neseniai įvykusį lankymąsi sovietų okupuotoje Lietuvoje. Straipsnis pradėdamas stambiomis raidėmis atspausdintais Vokietijos vyskupų žodžiais Lietuvos tikintiesiems:

"DĖKOJAME UŽ ISTIKIMYBĖ TIKĖJIMUI".

Kauno apaštalinio administratoriaus vyskupo Juozapo Matulaičio - Labuko kvietimu, — rašo "L'Osservatore Romano" bendradarbis prel. G. Lange, — rugpjūčio 18-23 dienomis Lietuvoje lankėsi Meisseno vysk. Gerhard Schaffran, Erfurto ir Meiningen apaštalinis administratorius vysk. Hugo Aufderbeck ir Berlyno vyskupas - pagalbininkas Johannes Kleineidam. Juos lydėjo Erfurto generalinis vikaras prel. Paul Uthe, Berlyno kurijos patarėjas ir "St. Hedwigsblatt" katalikų savaitraščio redaktorius prel. G. Lange ir patarėjas Wolfhard Walter taip pat iš Berlyno.

Lietuvos sostinėje

Į Lietuvos sostinę Vilnių, — rašo prel. G. Lange, — skridome per Maskvą. Vilniaus aerodrome visus pasitiko vysk. Labukas ir vysk. Povilonis bei Vilniaus kapitulos vikaras Česlovas Krivaitis, Telšių vyskupijos valdytojas Antanas Vaičius ir Kaišiadorių vyskupijos valdytojas Juozas Andrikonis. Panevėžio vyskupijos apaštalinis administratorius vysk. Romualdas Krikščionas buvo susirgęs ir sutikime nedalyvavo.

Pirmieji Vokietijos vyskupų broliški santykiai su Lietuvos Katalikų Bendrija buvo užmegzti 1975 m. rugpjūčio mėnesį, kai, vyskupo Labuko kvietimu, tenai lankėsi Berlyno vyskupas kardinolas Alfredas Bengsch. Metais vėliau, 1976 m. vasarą, vysk. Labukas atsilankė Berlyne ir dalyvavo Dievo Kūno procesijoje prie Šv. Jadvygos katedros, aplankė Schwerino vysk. Theissing, Dresdeno vysk. Schaffran ir Erfurto vysk. Aufderbeck.

Pirmoji diena

Pirmoji Vokietijos vyskupų diena Lietuvoje buvo pradėta šventomis Mišiomis Vilniaus stebuklingoje Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos AUSROS VARTŲ—PFORTE DER MORGENROETE šventovėje. Neditutė koplytėlė negalėjo talpinti gausių tikinčiųjų, kurie už-

tvindė laiptus ir gatvę. Gilus Lietuvos katalikų tikėjimas jau ta proga Vokietijos vyskupam padarė nepaprastą įspūdį, kuris vėliau kasdien vis didėjo. "Mes dėkojame jums už jūsų ištikimybę tikėjimui ir ištvermę" — sujungtinai nuolat kartojo svečiai sutiktiems broliams ir sesėms lietuviam.

Pirmosios dienos programoje buvo numatytas vizitas Vilniaus universiteto bibliotekai — rašo "L'Osservatore Romano". Biblioteka buvo įkurta 1579 m. ir ilgą laiką buvo jėzuitų vadovaujama. Tai liudija ir šiandien vienas bibliotekos lubų paveikslas, vaizduojantis švenčiausiąją Mergelę Mariją kaip Lietuvos karalienę, apsuptą tėvų jėzuitų. Bibliotekos lankytojam pasirašant svečių knygoje, teko, tarp įvairių parašų, matyti ir popiežiaus Pijaus XI Achille Ratti parašą, kuris 1920 m. kaip Lenkijos ir Lietuvos nuncijus taip pat aplankė šią svarbią biblioteką.

Lankytojų įspūdžiai

Religinis gyvenimas Lietuvoje labiausiai reiškiasi sakramentų priėmimu. Ypač gausiai dalyvauja tikintieji Eucharistijos aukoje ir uoliai eina šv. Komunijos bei naudojasi Atgailos sakramentu. Taip pat Krikšto, pirmosios Komunijos, Sutvirtinimo bei Santuokos sakramentai sudaro esminį Lietuvos tikinčiųjų gyvenimo bruožą. Jų pamaldumas ir visas religinis gyvenimas yra ypač persunktas nepaprastu švenčiausios Dievo Motinos Mergelės Marijos garbinimu. Rožinis nėra vien tik senelių privilegija. Daugybės vaikų ir jaunuolių rankose visur teko matyti Rožinio karolėlius! Aišku, ir naujai išleista 80.000 egz. mažutės maldaknygės laida galės nemaža pasitarnauti religinio gyvenimo puoselėjimui.

Seminarijoje ir katedroje

"Sekmadienį vykome į Kauną. Čia pirmiausia trumpai sustojome kunigų seminarijoje, kur auklėjami kunigai visom Lietuvos vyskupijom. Palyginus su seminarijos išvaizda 1975 m., ją buvo sunku dabar ir atpažinti. Rektoriaus prof. Butkaus pastangomis, kuris su seminarijos dvasios Tėvu Michelevičium mus lydėjo, seminarija yra jau atnaujinta ir žymiai pertvarkyta. Tai būtinas darbas, kuris bus užbaigtas, jeigu seminarijai bus atiduota ir šalimai esanti šventovė. Naujųjų kunigų parengimu rūpinasi devyni profesoriai ir docentai. Šalia savo paskaitų beveik visi profesoriai dirba ir



parapijų tarnyboje. Šiuo metu seminarijoje yra 66 klierikai, iš kurių 20 buvo priimti šiais metais. Dabar visose Lietuvos vyskupijose sielovadoje dirba apie 700 kunigų".

Aplankę kunigų seminariją, Vokietijos vyskupai nuvyko į Kauno katedrą Sutvirtinimo sakramento teikti. Tą sekmadienį, rugpjūčio 21, daugiau kaip 2.000 berniukų ir mergaičių priėmė Sutvirtinimo sakramentą. Svečiam iš Vokietijos tai padarė nepaprastą įspūdį, nes iki tol jie niekad vienu iškilmių metu neturėjo progos sutvirtinti tiek jaunimo. Eucharistijos aukoje Kauno katedroje dalyvavo nemažiau kaip 8.000 tikinčiųjų. Daugelis netilpo katedroje ir meldėsi šventoriuje...

Po vėlyvų pietų Vokietijos vyskupai apsilankė pas vyskupą Povilonį, kuris rugsėjo pabaigoje dalyvaus Romoje prasidėsiančiame pasaulio vyskupų sinode (šiuo metu jis ten dalyvauja, Red.).

Paskutinė diena

Paskutinė lankymosi diena Lietuvoje prasidėjo Mišiomis Šv. Teresės šventovėje Vilniuje. Ir vėl teko stebėtis, kai dar 9 v. ryto daugiau kaip tūkstantis tikinčiųjų dalyvavo Eucharistinėje aukoje. Po pamaldų paskutinį kartą teko vėl vykti gražiais Lietuvos laukais lankyti įvairių šventovių ir klebonijų. Vakare teko susitikti su visais Lietuvos vyskupais ir vyskupijų valdytojais.

Išvykstant į Vilniaus aerodromą, atsisveikinti atvyko taip pat visi Lietuvos vyskupai ir vyskupijų valdytojai. Atvyko ir Lietuvos religinių reikalų tvarkytojas K. Tumėnas. Visiems buvo nuoširdžiai padėkota už taip malonų priėmimą ir taip išpuodingą viešnagę Lietuvoje.

"L'Osservatore Romano" pranešimas, paruostas Berlyno katalikų savaitraščio "St. Hedwigsblatt" vyriausiojo redaktoriaus prel. G. Lange, yra iliustruotas dviem grupinėm fotografijom. Vienoje jų matyti Vokietijos ir Lietuvos vyskupai, jų palydovai bei bendradarbiai ki-

toje — vyskupai, teikiantys Sutvirtinimo sakramentą.

Vokietijos spaudoje

Apie Vokietijos vyskupų kelionę į Lietuvą buvo dar plačiau aprašyta 1977. IX. 18 Berlyno katalikų savaitraštyje "St. Hedwigsblatt" to paties autoriaus prel. G. Lange. "St. Hedwigsblatt" pranešime randama informacija apie Vokietijos vyskupų lankymąsi įvairiose Vilniaus šventovėse, kaip Šv. Onos, Šv. Petro ir Pauliaus ir kitose. Taip pat plačiau aprašyta vyskupų kelionė į Panevėžį ir jų susitikimas su tikinčiaisiais bei vyskupu R. Krikščionu, tačiau pagrindė tas straipsnis yra pakartotas Vatikano dienraščio "L'Osservatore Romano" savaitinėje laidoje vokiečių kalba.

Apie Vokietijos vyskupų lankymąsi Lietuvoje plačiau pranešė Osnabruecko "Kirchenbote" ir kiti Vokietijos katalikų dienraščiai bei savaitraščiai, iškeldami Lietuvos tikinčiųjų ištikimybę tikėjimui ir Katalikų Bendrijai.

Praleistoji vieta

Baigiant verta paminėti "L'Osservatore Romano" išleistą aprašymą vyskupų lankymosi Ukmergėje ir Panevėžyje. Pasak "St. Hedwigsblatt" 1977. IX. 18, minėti R. Vokietijos vyskupai lankėsi ir Ukmergėje, kur prisijungė ir vysk. J. Labukas. Šventovė buvo pilnutėlė tikinčiųjų. Keturiasdešimt mergaičių ir moterų, apsirengusių baltais drabužiais, pasveikino svečius, įteikdamos gėlių. Tarus pasveikinimo žodį, bendrai pasimelsta. Vyskupai suteikė palaiminimą. Tuo būdu buvusi išreikšta gili visų dvasinė vienybė tarp šeiminių ir svečių.

Panevėžio katedra, pavadinta Kristaus Karaliaus vardu, taip pat buvo pilnutėlė žmonių. Keli šimtai jų netgi stovėjo lauke. Įėjus vyskupų ir kunigų procesijai, choras giedojo "Ecce sacerdos". Moterys bei mergaitės pasveikino, įteikdamos gėlių. Po ganytojinio žodžio — bendra malda ir palaiminimas. Aplankyta buvo ir Šv. Petro ir Pauliaus šventovė. Čia nereikėjo daug kalbėti — bendra malda vieni už kitus ir vyskupų palaiminimas visų buvo suprstas.

R. Vokietijos vyskupai taip pat aplankė apaštalinį Kauno arkivyskupijos valdytoją vysk. J. Labuką mažytėje jo gyvenvietėje, kuri vadinasi Dovaišnys. Vysk. J. Labukas esąs 83 m. amžiaus, bet dar turįs gerą sveikatą.

Išvykdami iš Vilniaus R. Vokietijos vyskupai tarė "Auf Wiedersehen". Tai esą buvo atsisveikinimas ir kartu kvietimas Lietuvos Katalikų Bendrijos atstovams aplankyti juos R. Vokietijoje sekančiais metais.

LIETUVIAI PASAULYJE

Argentina

PAVASARIO SUTIKIMO ŠVENTĖ savo rūmuose Buenos Aires mieste surengė Argentinos Lietuvių Centras, vadovaujamas pirm. Juliaus Mičiūdo. Iškilmen buvo įtraukta dabartinių drabužių paroda. Juos parūpino Valerijos Skardžiūtės krautuvė "Valery" bei kiti madų kūrėjai. Vaikų drabužius demonstravo AL Centro mažųjų grupė, atlikdama choreografinius numerius. Ši idomų spektaklių buvo paruošusi V. Malėlaitė-Survilienė. Programai vadovavo Z. Tamošiūnaitė ir B. Daratėnienė. Specialiu tortu buvo pagerbtas AL Centro pirm. J. Mičiūdas, tą dieną šventės savo gimtadienį. Šokiams grojo Yukel orkestras. Pertraukos metu pavasario karalaite buvo išrinkta Kristina Gurskaitė, palydovėmis — Nilda Sadauskaitė ir Klaudija Zienkaitė. Šventės dalyviai elegantiškiausia lietuvaite išsirinko — Adelę Marčiulionytę, simpatiškausia — Klaudiją Katinaitę, linksmiausia — Klaudiją Urbanavičiūtę. Jas visas pasveikino ir apdovanojo AL Centro vadovybė.

Australija

XIII AUSTRALIJOS LIETUVIŲ Katalikų Federacijos suvažiavimas įvyks gruodžio 28-31 d.d. Adelaidėje, Lietuvių Katalikų Centre. Kiekviena federacijai priklausanti parapija, seniūnija, organizacija, draugija ar brolija suvažiavimui atsivės po tris atstovus.

IDOMŲ MOKINIŲ KONKURSA surengė sekmadieninė Melburno lietuvių parapijos mokykla, kitas lietuviškąsias mokyklas pralenkianti mokinių skaičiumi. Jos vedėjas yra Povilas Baltutis. Vertintojų komisiją sudarė H. Statkuvienė, B. Šaulytė, V. Laukaitis, A. Zubras ir kun. P. Dauknys. Mokiniai turėjo atsakyti į nelengvus klausimus pagal ištrauktas korteles. Tie klausimai lietuvių kalba, religija, Lietuvos istorija ir geografija. Visi moksleiviai ir jaunimo kursų lankytojai buvo suskirstyti į keturias grupes. Pinigines premijas gavo kiekvienos grupės pirmųjų trijų vietų laimėtojai. Meninę programą atliko J. Juškos vadovaujamas jaunimo kvartetas — Aldona ir Ramunė Juškaitės, Virginija ir Arūnas Bruožiai. Duetus dainavo Virginija ir Arūnas Bruožiai. Deklamavo IV skyriaus mokiniai. Tokie konkursai moksleivius priverčia gerokai pasitempti. Jų dėka išmokstama daugiau, negu eilinėse pamokose. Premijas parūpino Australijos Lietuvių Fondas, Melburno Katalikų Moterų Draugija ir Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos valdyba.

Vokietija

RUSŲ EMIGRANTŲ ŽURNALAS "Posev", nuo 1945 m. leidžiamas V. Vokietijoje, šiemet pradėjo skelbti pavardes asmenų, kurie yra įtraukti į juodąsias KGB agentų knygas kaip Sovietų Sąjungos priešai, beveik visi jau nuteisti ir įieškomi KGB saugumiečių. Tuose KGB sąrašuose pateikiama tokių asmenų biografija, iš-

vaizdos aprašas, skelbiami giminės ir artimieji draugai, užakinis teismo sprendimas arba pranešimas, kad yra paruoštas įsakymas įieškomajam suimti. "VLB Valdybos Informacijų" biuletenis atrinko lig šiol "Posevo" žurnale paskelbtas KGB įieškomi lietuvių pavardes: Drasutis Šaltis, Igorius Berukštys, Vincas Pakalka, Jonas Pleškys, Pranas Pruckus, Andrius Kairys, Zenonas-Algimantas Kalinauskas, Aleksandras Atajūnas, Mikas Vetlovas ir Jonas Grinavičius. Pasak "VLB Valdybos Informacijų" biuletenio, kiekvienas, noris patirti, ką apie jį ar apie jo giminės KGB įrašė, gali teirautis šiuo adresu: NTS Informservice, Postbox 6683 Rodeokka, N — Oslo 5, Norway. Kad neįvyktų nesusipratimų, rašant reikia savo parašą patvirtinti pas notarą. Atsakymas ateis per 4 savaites.

JA Valstybės

DAVID WILLIS, Bostone leidžiamo dienraščio "Christian Science Monitor" korespondentas Maskvoje, paskelbė reportažą iš JAV ambasados Maskvoje, kur pagalbos išvykti į JAV prašo gruzai ir vienas lietuvis — Aleksandras Skopas, 79 metų amžiaus. Jis jau 34 metus nėra matęs JAV gyvenančios savo šeimos, nežino nė jos adreso. A. Skopas už savo politinius įsitikinimus 20 metų yra kalintas sovietinėje koncentracinėje stovykloje. JAV ambasadoje A. Skopas praleido keletą savaičių, miegodamas jos kieme, o kai atšalo — koridoriuose ir ant konsulinio skyriaus sofos. Maisto nusiperka išėjęs iš ambasados, ir sovietų sargybiniai jam kažkodėl netrukdo grįžti. Spalio 1 d. JAV valstybės departamentas painformavo A. Skopą, kad Cicero mieste, Ill., pagaliau pavyko surasti jo žmoną ir vieną sūnų. Jie jau rūpinasi jo iškvietimu į JAV, bet procedūra gali pareikalauti dar kelių savaičių. JAV ambasada, tardamasi su sovietiniais pareigūnais, stengiasi jam parūpinti geresnes gyvenimo sąlygas už savo ribų.

VYSK. VINCENTUI BRIZGIUI Čikagos Šv. Kryžiaus ligoninėje padaryta operacija spalio viduryje. Grįžęs iš ligoninės, jis kelias savaites turės sveikti namie.

VYSK. CHARLES SALATKA Marquette, Mich., popiežiaus Pauliaus VI paaugštintas į arkivyskopus ir perkeltas į Oklahoma City. Jis yra pirmasis JAV lietuvių vyskupas, gimęs 1918 m. Grand Rapids, Mich., kunigu įšventintas 1945 m., vyskupu — 1961 m. Naujasis arkv. Ch. Salatka dalyvavo IX ateitininkų kongrese Klevelande.

Italija

KAUNO VYSK. LIUDAS POVLONIS su kun. dr. Pranu Vaičekoniu rugsėjo 29 d. atskrido Romon dalyvauti vyskupų sinodo darbuose. Aerodrome jį sutiko Vatikano valstybės sekretoriato atstovas prel. Audris Bačkis ir Romoje gyvenantys lietuviai kunigai.

Pasaulio įvykiai

TERORISTŲ PASTANGOS IŠLAISVINTI IŠ V. VOKIETIJOS kalėjimo A. Baaderį ir jo sėbrus baigėsi katastrofiška nesėkme. Rugsėjo 5 d. jie pagrobė pramonininką H. M. Schleyerį ir už jo gyvybę pareikalavo laisvės Stammheime kalinamai Baaderio-Meinhof gaujai. Savo kortas Raudonajai armijai priklausantys teroristai sustiprino keleivinio "Lufthansos" lėktuvo pagrobimu su 86 keleiviais ir 5 įgulos nariais. Už jų gyvybes ši kartą buvo pareikalauta \$15 milijonų, laisvės 11-kai Baaderio-Meinhof gaujos narių ir dviem Turkijoje kalinamiems palestiniečiam. Prasi-dėjusi drama atkreipė viso pasaulio dėmesį. Vienu metu net popiežius Paulius VI pasisiūlė įkaitu, jeigu teroristai paleistų lėktuvo keleivius. Atomazga įvyko Somalijoje, Mogadišo aerodrome, kur iš lėktuvo buvo išmestas

nušautas pilotas J. Schumanas. Kanclerio H. Schmidto vyriausybė tada pasiuntė Somalijon specialiai paruoštą 60 policininkų dalinį. Nakties metu jie staiga įsiveržė į pagrobtą lėktuvą, panaudodami britų gamybos granatas, kurios apakino ir apstulbino teroristus, bet nė vieno asmens nesužeidė, nes neturėjo šrapnelių. Du vyrai teroristai ir viena teroristė buvo nušauti vietoje, o jų bendrininkė sunkiai sužeista. Šioje operacijoje dalyvavo ir du britai iš panašaus dalinio Britanijoje, norėdami išgyti praktinės patirties. Lėktuvo keleiviai ir įgulos nariai buvo išlaisvinti per pusantros minutės be gyvybės aukų ir sužeidimų.

Belgrado konferencijoje sovietų atstovas S. Kondrašovas puolė Kanadą dėl imigrantams taikomos diskriminacijos. Pa-

sak jo, Sovietų Sąjungos vyriausybė yra gavusi laiškų iš emigrantų, teigiančių, kad jiems labai sunku susirasti darbo, kad jie yra diskriminuojami socialinės ir sveikatos draudos srityse. Jie netgi susilaukia fizinių grasinimų, jeigu atsisako įsijungti antisovietinėn veiklon. Tokiom pasakėlėm S. Kondrašovas bandė atsikirsti į Kanados iškeltus žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje. Jis, žinoma, nutylėjo esminį faktą, kad Kanados gyventojams nereikia jokių išvykimo vizų. Nusipirkę lėktuvo bilietą, jie bet kuriuo metu gali skristi Sovietų Sąjungon ir ten įsikurti. Tokių savanorių beviel nepasitaiko. Tuo tarpu Sovietų Sąjungoje yra gausus būrys asmenų, norinčių išvykti pas savo giminės Kanadoje, bet vis negaunančių išvykimo vizų. Kanados užsienio reikalų ministerija turi ilgą tokių asmenų sąrašą. Jie neišleidžiami net ir tais atvejais, kai yra duotas oficialus sutikimas įsileisti juos Kanadon, kur jų laukia ir jiems stengiasi padėti giminės.



IRENOS BALČIŪNAITĖS-SIMONELIENĖS gamtovaizdis. Si dailininkė yra baigusi Kauno Taikomosios Dailės Institutą. Kanadoje dirba jau 20 metų tekstilės apipavidalinimo srityje.

TIESA IR GYVENIMAS

ARTIMAS IR LAIMĖ

Labai nuostabus, išmintingas ir didis yra mūsų Kūrėjas Dievas: sukūrė žmogų, kad Jį pripažintų, garbintų. Jam tarnautų, bet tuo pačiu ir pats žmogus laimingas taptų. SUKŪRĖ ŽMOGŲ DVIPUSĮ — DVILYPĮ: savimi besirūpinantį, egoistišką individą, bet ir j kitus linkusį, gera darantį altruistą, socialų bendruomenišką. Konstruktorius prideda taisykles, kaip gerai, našiai naudoti mašina. Taip ir išmintingiausias gerasis Kūrėjas Dievas davė nurodymus arba įsakymus: „Mylėsi Dievą visa širdimi, visu protu, visom jėgom. Tai yra didysis — pirmasis įsakymas. Antras gi j jį panašus: „Mylėsi savo artimą, kaip pats save. Šitiedviem įsakymais remiasi visas įstatymas ir pranašai“ (Mt. 22, 37-45).

Artimo meilė, kaip matėm, kyla iš pačios žmogaus sarangos, konstrukcijos, yra žmogiškojo gyvenimo ir bendravimo pagrindinis dėsnis. Jį labai padeda vykdyti KRIKŠČIONIŠKOSIOS ARTIMO MEILĖS DORYBĖ: iš įsitikinimo ir įpratimo visada mylėti savo artimą, kaip pats save, nugalint savo netvarkingą, perdėtą savimylą.



O kaip labai stipriai ir uoliai mes save mylime: vis dėl savęs dirbame, trisiame, rūpinamės, save užjaučiame, pateisiname, gausiai maitinamės... Lygiai panašiai turime ir artimą mylėti. Mūsų gi artimas yra kiekvienas žmogus dabar reikalingas mūsų pagalbos, mokė Viešpats Jėzus palyginimu apie Gailėstingąjį samarietį.

Šio pagrindinio žmoniškojo gyvenimo dėsnio — ARTIMO MEILĖS ĮSAKYMO NEVYKDYMAS daro žmones, šeimas nelaimingas, sukelia klasių išnaudojimą, kovą, verčia tautas kariauti ir paskirti didžiausią savo gėrybių dalį pasiruošti kazui...

Todėl vis iš naujo ir iš naujo reikia sau pačiam ir kitiems sakyti, stengtis ir pavyzdžiu parodyti, kad artimo mylėjimas teikia džiaugsmą, laimę, sugyvenimą šeimoms; kad socialinės meilės, BROLIŠKUMO, SOLIDARUMO VYKDYMAS ūkiniame klasių ir tautų įgalina teisingai padalinti visiems pakankamai prigamtinių gėrybių ir pilnai dalyvauti visos žmonijos pažangoje ir savivaldoje bei išsigelbėti nuo žiaurios, kruvinos komunizmo vergovės.

P.D.

RELIGINIAME GYVENIME

★ PASAULIO VYSKUPŲ SINDAS Romoje jau pirmąją savaitę išryškino kaip turintis savo mintis. Pirmiausia buvo jaučiamas daugelio suvažiavusiųjų nepasitenkinimas temos apimtimi. Tema: „Katekizacija mūsų laikais, kreipiant ypatingą dėmesį į vaikus ir jaunimą“. Daugelis vyskupų pajuto dirbtinį jaunimo katekizacijos atskyrimą nuo suaugusiųjų. Eilė vyskupų pabrėžė, jog katekizacija turi apimti visą bendruomenę ir visą šeimą. Daugelis kalbėtojų siūlė sinode taipgi pagrindinai svarstyti ir suaugusiųjų katekizaciją. Išryškėjo šios pagrindinės mintys: 1. reikalas grįžti prie aiškių ir pamatinių doktrinų, kaip gimtoji nuodėmė ir Priskėlimas; 2. įsitikinimas, ypač P. Amerikos vyskupų tarpe, kad kaip katekizacija religines pamokas paverčia socialinės revoliucijos skleidimu; 3. susirūpinimas, ar pasauliečiai bei kunigai yra tinkamai paruošiami religijos mokymui.

★ JAV VYSKUPŲ KONFERENCIJA įteikė savo memorandumą žmogaus teisių reikalu JAV delegacijos vadovui A. Goldbergui prieš išvykimą į Belgrado konferenciją. Memorandume nurodomos komunistų sistemingai vykdomos programos, varžančios religiją, religinį jaunimo auklėjimą Sov. Sąjungoje ir visoje R. Europoje. Konferencija išreiškė viltį, kad JAV delegacija Belgrade tvirtai reikalautų religinės laisvės ir žmogaus teisių įgyvendinimo komunistiniuose kraštuose.

★ KARD. STEFAN WYSZYNSKI, 76 m. amžiaus, šiuo metu sveiksta po kepenų operacijos. Kaip jau prieš kelis mėnesius buvo numatyta, jis turėtų atvykti Romon su 25 lenkais vyskupais pas popiežių šio mėnesio

pabaigoje įprastam 5 metų ganytojavimo pranešimui. Vysk. Edward Materski šiuo metu atstovauja kardinolui vyskupų sinode.

★ AUSTRALIJOJE PAŠAUKIMAI I VIENUOLIJS gerokai sumažėjo per paskutiniuosius 10 metų. Australijos Vienuolių Taryba išleido 180 puslapių leidinį, pagal kurį šiuo metu Australijoje yra 4,500 brolių bei kunigų vienuolių ir 12,600 seselių. Prieš 10 metų seselių buvo 14,600, o brolių bei kunigų vienuolių — 4,900. Per tą patį laikotarpį Australijoje gyventojų skaičius paaugo 14%, o katalikų skaičius — 17%.

★ KOMUNISTINĖJE VENGRIJOJE lankėsi iš Filadelfijos kard. John Krol ir iš Cincinnati arkiv. Joseph L. Bernardin, JAV vyskupų konferencijos pirmininkas. Jie abu buvo Esztergom arkivyskupo ir Vengrijos primo kard. Laszlo Lekai svečiai. Budapešte, Šv. Stepono bazilikoje, jie visi trys teikė Krikšto sakramentą 60-čiai kūdikių. Į šventovę ta proga buvo susirinkę 3.000 tikinčiųjų. Daugelis stovėjo lauke. Mišių metu pamokslą sakė kard. Krol. Savo žodyje jis pareiškė, kad jokios laiko, vietos, gamtos, kultūros ar kalbos aplinkybės negali tikinčiųjų išskirti, nes jie visi yra vienas Jėzaus Kristaus Kūnas. Primindamas Šv. Pauliaus žodžius apie reikalą gyventi deramą gyvenimą savo pašaukimui, jis skatino tėvus ir Krikšto tėvus nepamiršti savo įsipareigojimų krikščioniams vaikams. Tėvai ir Krikšto tėvai yra pirmieji tikėjimo ir gyvenimo mokytojai, todėl turi mokyti vaikus būti paklusniais šv. Stepono sūnumis ir dukromis.

★ ČEKOSLOVAKIJOS KOMUNISTŲ DELEGACIJA, vadovaujama kulto ministerio Karol Hruza, lankėsi Vatikane ir svarstė naujų vyskupų klausimą. Devynios iš 13 Čekoslovakijos vyskupijų neturi savo ganytojų. Dauguma pokalbių vyko su arkiv. Agostino Casaroli. Po aštuonių dienų labai kietų diskusijų delegacija išvyko namo su pareiškimu, jog diskusijos bus tęsiamos toliau. Neseniai Paulius VI, priimdamas atsilankiusius Čekoslovakijos vyskopus, pareiškė suprantas sunkią tikinčiųjų padėtį Čekoslovakijoje. Jis nenorės ten jokių privilegijų K. Bendrijai, tik elementariausios laisvės.

★ LENKIJOS KOMUNISTINĖ VALDŽIA vėl smarkiai kritikavo kard. S. Wyszynski savo ganytojiškame laiške. Laiškas buvo paskelbtas Romoje Lenkijos vyskupų spaudos agentūros. Pasak kardinolo, valdžia žino kaip pastatyti parodomuosius didžiulius pastatus, gaminti produktus eksportui, bet pamiršta, kad žmonės turi valgyti kas dieną. Kad tai būtų įmanoma, turi būti parankios krautuvės, kuriose lengvai būtų gaunama duona, mėsa, pienas, nesugaištant daug laiko ir nenuvargstant. Dabar gi yra tiesiog bauginantis vaizdas prie krautuvų, kur ilgose eilėse stovi moterys po kelias valandas su kūdikiais ant rankų, kad ką nors nusipirktų nešvariose ir nemandagių žmonių aptarnaujamose krautuvėse. Kalbėdamas apie ideologinių reformų aukas, jis iškelė padėtį tų, kurie nenori atsisakyti savo įsitikinimų, savo tikėjimo į Dievą, savo elementariausių sąžinės laisvės teisių.

★ JEZAUS ŠIRDIES TEMA suvažiavimas įvyko Vezuvijaus papėdėje, Pompėjoje. Dalyvavo keletas kardinolų, apie 50 vyskupų ir šimtai kunigų iš viso pasaulio. Buvo svarstoma, ar pamaldumas į Švč. Jėzaus Širdį turėtų būti gaivinamas, ar leidžiama jam nykti. Pirmasis kalbėtojas buvo arkiv. J. Theunissen iš Olandijos. Jis pabrėžė, kad atmetimas K. Bendrijos mokomojo autoriteto gali daugelį nuvesti į „trečiąją Bendriją“ — visuotinę, ekumeninę, kur kiekvienas galės daryti ką nori. Tai jau būtų ne Kristaus Bendrija. Vysk. Caesar Gatimu iš Kenijos aiškino susirinkusiems, kaip pasaulis nesupranta K. Bendrijos dieviškosios prigimties. Esą daugelis jaunimo nieko nežino apie Apreiškimą ir dieviškasis Bendrijos aspektas jiems visai neaiškus. Daugelis kalbėtojų kėlė teologinį pasimetimą K. Bendrijoje ir perdidelį pabrėžimą socialinio apaštalavimo. Kun. Robert Levis iš Popiežiškojo Kateketikos Centro Gannon kolegijoje, Erie, Pa., dėstė kaip naujieji teologų aiškinimai prieštarauja klasiškai Švč. Jėzaus Širdies sąvokai. Jis kritikavo moderniąją pažinimą, kad kiekviena tiesa galioja tik tam tikram laikui ir tam tikriems žmonėms. Kunigas iš Nigerijos pastebėjo, kad dažniausiai tie, kurie atmeta tradicinius Bendrijos pamaldumus, kurį laiką dar būna katalikais, bet greitai atkrintą. Kun. Michael Wrenn, iš Niu-Jorko aiškino, jog stoka pamaldumo į Švč. Jėzaus Širdį yra modernių išsimokslinusių katalikų galvosena. Daugumos nuomonė buvo, kad reikia pamaldumą į Jėzaus Širdį puoselėti. Kard. John Carbery pabrėžė jog katalikai turėtų naudoti Rožinį kaip vieną būdų, išreiškiančių pamaldumą į Švč. Jėzaus Širdį.

KUN. J. STS.

Lietuvių jaunimo sąjungos darbai

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos suvažiavimas spalio 8 d.

Jurgis Valaitis, buvęs KLJS pirmininkas, tarė atidarymo žodį ir pasveikino dalyvius. Jis kalbėjo apie praėjusių metų veiklą, atkreipdamas dėmesį į keliaujančių užėigas "hostels" ir į vakarų stovyklą. Julija Vyšniauskienė iš Kalgario kalbėjo apie KLJS surengtą vakarų stovyklą. Ji sakė, kad stovykla yra labai reikalinga, nes ji sutelkia išsiblaškusį jaunimą. Vakarų Kanados jaunimui viskas buvo naujiena — dainos, laužai ir t.t. Svarbiausia — buvo lietuviška nuotaika, kurią stovykla sudarė. Visi žmonės, kurie talkino stovykloje, buvo nepaprastai naudingi ir atliko didelį darbą labai gerai. Stovyklos kunigas (J. Bertašius) daug prisidėjo prie stovyklos nuotaikos. Rasa Šoliūnaitė rūpinosi dainavimu, "Volungės" dainininkės iš Toronto rūpinosi visokiais kitokiais reikalais. Mykolas Druga skaitė įdomią paskaitą. Stovyklautojai buvo labai užimti visą laiką.

Ką stovykla pasiekė ir ko trūko?

Dabar Kalgario mergaitės nori sutelkti chorelį — dainuoti lietuviškai. Visas vakarų jaunimas, kuris buvo stovykloje, bei tas, kuris girdėjo apie stovyklą iš draugų, laukia šėkančios.

Stovyklai reikėjo labai daug lėšų, buvo labai brangu atvykti iš toliau. Stovykla nebuvo labai gerai išreklamuota. Dėl didelės distancijos tarp rytų ir vakarų Kanados komunikacija tarp rengėjų buvo labai silpna. Vakarai jautėsi nežiną kas ką ruošia ir kas ką turi daryti. Rytai — irgi. Dėlto buvo daug nesusipratimų. Reikėjo iš anksto susitarti — jūs tą darykite, mes tą padarysime.

Kita problema buvo — viskas pradėta pervėlai. Reikia tokius dalykus organizuoti iš anksto. Julija siūlė, kad turėtų būti

koks nors susirinkimas tarp vadovų prieš stovyklą, kad nebūtų jokių nesusipratimų ir kad vadovai tikrai ir aiškiai galėtų pasidalinti mintimis.

Ar verta vėl rengti stovyklą vakaruose?

Taip, bet nebūtinai Kalgaryje. Gal būtų geriau, pavyzdžiui, Winnipege, nes Winnipegas yra viduryje tarp rytų ir vakarų. Stovykla yra naujiena vakaruose — praėjusioji pažadino lietuviškumą jaunime, bet lietuviškumas greitai gali pranykti, jeigu jaunimas nematys, kad lietuviškumas yra naudinga, įdomi. Vakarai laukia didesnės pagalbos iš rytų todėl, kad žmonės iš rytų yra daugiau patyrę organizavime.

Stovykloje buvo lietuviškai nekalbančių, bet jie galėjo prisitaikyti, nes dalis programos buvo praversta anglų kalba.

Jeigu vėl bus organizuojama stovykla, KLJS turėtų suorganizuoti ekskursiją iš rytų. Tuo būdu būtų pigiau ir galėtų atvykti daugiau jaunimo.

Kiti pranešimai

Buvo pristatyti suvažiavimo svečiai iš tolimesnių vietovių: Darius Mažeika iš Venecuelos, Marius Timmermanas iš Winnipego ir Violeta Abariūtė, JAV LJS atstovė iš Detroito. Violeta perskaitė JAV LJS pirm. Birutės Zdanytės sveikinimą ir apibūdino JAV LJS veiklą. Ji papasakojo apie lietuvių jaunimo dalyvavimą Vašingtono žygyje už žmogaus teises. Sekė diskusijos apie Vašingtono žygį.

PLJS parengimų vadovė Regina Stočkutė - Knox tarė sveikinimo žodį PLJS valdybos vardu, linkėdama gražaus bendradarbiavimo tarp abiejų valdybų.

PLJS valdybos pirmininkė Gabija Juozapavičiūtė padarė

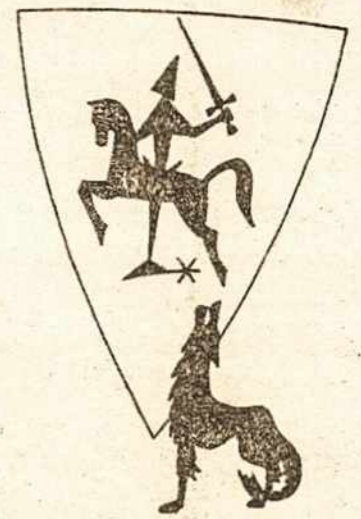
pranešimą apie ateinančią pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris įvyks 1979 m. liepos mėnesį. KLJS turi išrinkti kongreso atstovus neveliau kaip 1979 m. sausio mėnesį. Gabija ragino KLJS pradėti galvoti apie lėšų telkimą. Ji papasakojo apie PLJS veiklą politikos ir kultūros srityse.

Buvo pranešimas apie PLB seimą, kuris įvyks ateinančių metų vasarą. Tuo pačiu laiku vyks visų kraštų jaunimo sąjungų pirmininkų posėdis Toronte. Buvo diskutuojami KLJS statuto pakeitimai, kurie bus pateikti KLB tarybos suvažiavime š.m. spalio mėn. gale.

Po pietų pertraukos buvo simpoziumas tema "Kritiškas žvilgsnis į lietuvių jaunimo išjungimą į Kanados visuomenę". Simpoziumo vadovė buvo Rasa Lukoševičiūtė, nariai — Jurgis Valaitis ir Rimas Petrauskas. Simpoziumo metu vysk. Deksnys tarė sveikinimo žodį KL Jaunimo Sąjungai.

Nauja valdyba

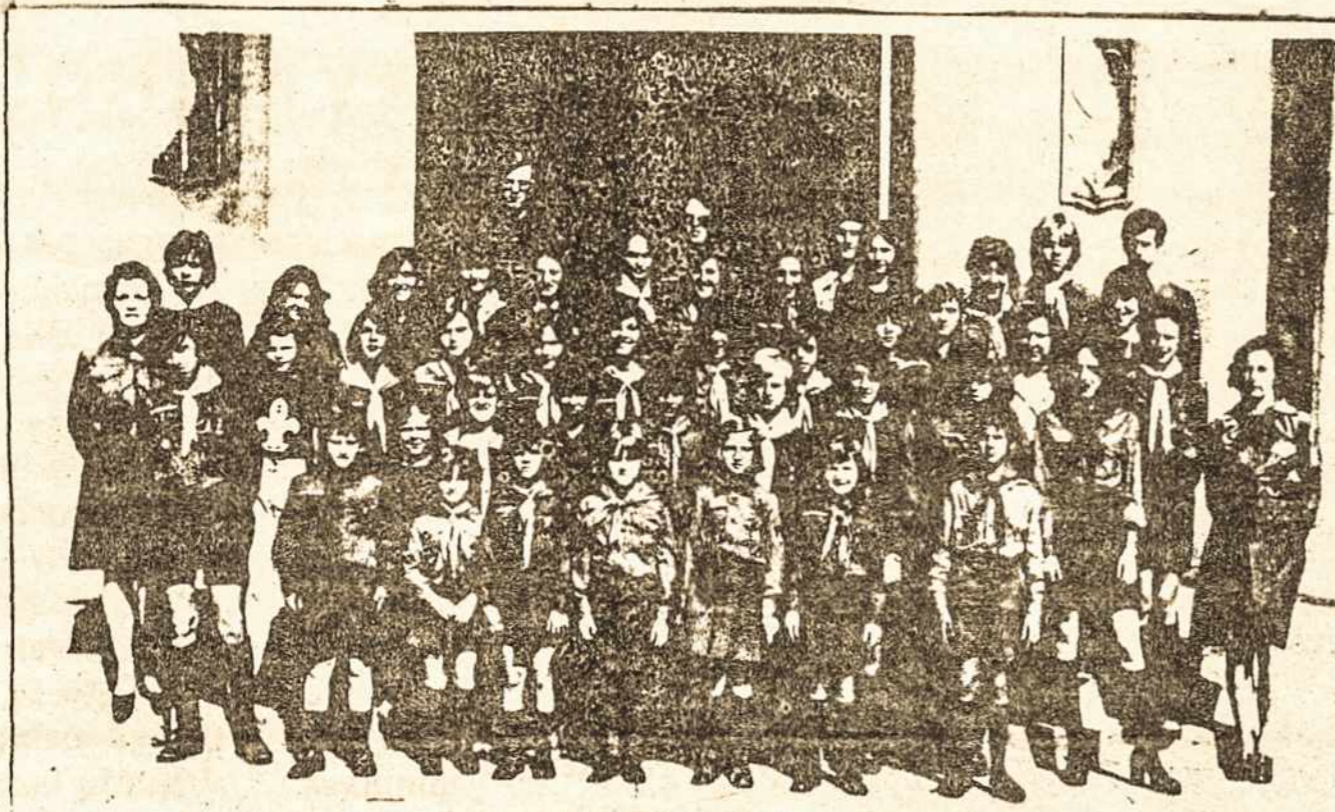
KLJS tarybos suvažiavimo metu Londone spalio 8 d. dėl įvairių priežasčių KLJS valdyba persitvarkė. Iš valdybos pasitraukė Saulius Dragūnas, buvęs išdininkas, ir Lydija Dragūnienė, informacijos skyriaus padėjėja. Sudaryta nauja valdyba: pirm. Paulius Kuras, buvęs ryšininkas, kuris šiuo metu studijuoja Toronto universitete; vicepirmininku pasiliko Kęstutis Vilis; sekretorė Nijolė Gverzdytė, buvusi informacijos reikalų vedėja; Rita Vilienė, buvusi sekretorė, perėmė informacijos skyriaus darbus; narvys Kanados



vakarų reikalams — Jurgis Valaitis, buvęs pirmininkas. Nauji valdybos nariai yra išd. Vytas Valaitis, kuris yra baigęs McMaster universitete prancūzų ir vokiečių kalbas, o Windsoro universitete komercinius mokslus bakalauro laipsniu. Šiuo metu Vytas dirba Toronte buhalterijos bendrovėje. Jis yra skautas ir buvęs ilgametis Londono "Baltijos" ansamblio narys. Ryšininkė yra Zita Bersėnaitė, kuri šiuo metu studijuoja Toronto universitete ir yra TULSK pirmininkė. Zita yra baigusi lituanistinę Londono mokyklą ir buvusi ilgametė "Baltijos" ansamblio narė. Politinių reikalų koordinatorius — Marius Gudinskas. Jis šiuo metu studijuoja mokytojų seminarijoje, yra baigęs prancūzų kalbos kursą McMaster universitete. Marius yra aktyvus ateitininkas, Hamiltono "Gyvataro" šokėjas ir Hamiltono lituanistinės mokyklos dėstytojas.

KLJS adresas:

KLJS,
37 Lambton Ave. Apt. 9,
Toronto, Ontario,
M6N 2S2
Telefonas (416) 767-6304
KLJS valdyba



PALANGOS SKAUTAIŠKYLAUJA SANTOSE



KOMENDANTAS PAULIUKAS
IR KETURI DIDIEJI

1980 m. Olimpijada Maskvoje

ANTANAS LAUKAITIS



Maskvos centrinis stadionas, kur vyks olimpinės iškilmės.

Daugelis manęs jau dabar klausia, ar aš važiuosiu į Maskvos olimpiadą? Klausimas, atrodo, toks paprastas, tačiau atsakymą, bent šiuo metu yra neįmanomas atsakyti. Jeigu kitos mano matytos olimpiados buvo gana lengvokai prieinamos, tai Maskvos olimpiada bus didelis galvosūkis ne man vienam. Nemanau, kad Maskvoje galėtų daug ką padėti ir aukšti Lietuvos sporto pareigūnai, su kuriais teko susipažinti Muenchene ir Montrealyje.

Būnant Maskvoje, be kitų šio didelio ir nūraus miesto įžymybių, sportinis idomumas mane patraukė ir į Lūžnykus, kur yra Maskvos centrinis sporto stadionas, turintis 100,000 sėdimų vietų ir kuriame vyks oficialios atidarymo ir uždarymo iškilmės bei kitos sportinės varžybos, kaip lengvoji atletika, futbolas ir kliūtinis jojimas su arkliais. Šalia šio stadiono, kaip ir Montrealyje, vyks gimnastikos, judo, vandensvydžio ir tinklinio varžybos. Žinoma, iki būsimos olimpiados šis centrinis Maskvos stadionas bus labai praplėstas ir sumodernintas. Dalis stadiono bus uždengta stogu ir nauja 3000 vietų salė čia jau pradėta statyti. Atrodo, kad Maskvoje jokių susitrukdytųjų tikrai nebus, nes, ten nesant industrinių streikų, kaip rusai sako, visi olimpiniai darbai bus baigti jau 1979 metais ir pati olimpiada kitų metų liepos-rugpjūčio mėnesį tikrai įvyks.

Rusai šios olimpiados įrengimams ir pastatymui nesigaili nieko ir, jei kitose srityse jaučiami nemaži trūkumai, tai Maskvos olimpiadai tokių žodžių, kaip 'nėra' ar

'negalima', Sovietų Sąjungoje negalima išgirsti. Daugiau kaip 20 naujų pastatų ar įrengimų yra suprojektuota pačioje Maskvoje, Taline, Leningrade, Kijeve ir Minske. Kitas didžiulis sporto centras Krylatskoja, kur vyks irklavimas, yra smarkiai praplečiamas ir pritaikomas olimpiniam standartui. Čia taip pat bus pastatytas uždaras velodromas ir 13.5 kilometrų ilgumo dviračiam važiuoti kelias. Šioje apylinkėje taip pat bus įrengtas specialus paviljonas su 3000 sėdimų vietų šaudymui iš lanko varžyboms.

Kitoje Maskvos pusėje, taip vadinamoje Myr gatvėje, yra pats didžiausias Europos uždaras stadionas, turintis 45,000 sėdimų vietų. Šiame stadione taip pat bus padaryta moderniškų pakeitimų ir čia tuo pačiu laiku vyks krepšinio ir bokso varžybos. Gi netoli šios vietos, jau dabar yra pradėtas statyti naujas uždaras plaukimo ir nardymo olimpinis baseinas. Ketvirtas būsimas olimpinis Maskvos centras yra Leningradskij alėjoj. Čia bus pravedama lauko rutulio moterų krepšinio, imtynių, fechtavimosi ir kai kurios judo ir futbolo varžybos. Estijos sostinėje Taline vyks buriavimo varžybos ir čia visi įrengimai bus baigti jau 1979 metų pabaigoje. Darbai olimpiame kaimelyje ir spaudos centre jau dabar eina pilnu tempu.

Pati didžiausia būsimosios olimpiados Maskvoje problema yra ir bus tai viešbučiai ir būsimų svečių, tiek iš užsienio, tiek ir iš pačios Sov. Sąjungos, apgyvendinimas. Ir jau dabar pradėta statyti nemažas skaičius naujų vieš-

bučių, kurių statybos kontraktus turi švedai, suomiai, prancūzai ir amerikiečiai, jau neskaitant pačių rusų. Neseniai įvykęs didžiulis gaisras didžiajame Rosija viešbutyje, kurio metu buvo labai apgadintas ir jame žuvo mažiausiai 45 žmonės, nors apie tai sovietų spaudoje buvo labai mažai užsiminta, davė pradžia sovietams pradėti daryti planus svečių apgyvendinimui privačiuose namuose. Kaip tas viskas bus praktiškai įgyvendinta, tai dar ir dabar nėra aišku. Maskva turi 8 mil. gyventojų ir būdama Sov. S-gos, kurioje gyvena 250 mil. gyventojų, sostinė, ji yra visuomet pilna vietinių lankytojų. Olimpiados metu kiekvieną dieną visus sportinius parengimus stebės apie 400,000 žiūrovų ir tikimasi, kad per olimpiadą apsilankys daugiau negu pusė milijono svečių iš užsienio ir Rytų Europos. Taip, kad sovietams norint patenkinti visus svečius, norint ar nenorinti reiks juos kaip nors apgyvendinti privačiuose namuose. Ši problema ir yra pati didžiausia olimpiniam Maskvos rengėjams.

Vienas įdomiausių olimpiados įrengimų bus vengrų elektronikos inžinierių sukonstruktavimas ir Vengrijoje pagamintas olimpinis varžybų rezultatų lentos rodiklis. Jau Montrealyje buvo pademonstruota elektroninė naujovė, kai bėgikas bėgdamas olimpiame stadione, pats galėdavo didžiuliam ekrane save matyti bėgant. Vengrai sukonstruktavo elektroninę lentą, kur be visų iki šiol turėtų dalykų, specialus aparatas galės rodyti judantį vaizdą, transliuojamą telekamera. Lempų švie-

sa turės 16 skirtingų laipsnių, kas padidins vaizdo kontrastus. Iš karto didžiosios elektrinės lentos aparatai nu spres laimėtojus, užfiksuos rekordus ir tuoj pat perduos žinias spaudai.

Latvijoje, latvių inžinieriai sukonstruktavo ir pradės greit gaminti specialius mikroautobusus, specialiai pritaikintus olimpiadai. Speciali mašina, latvių sukonstruktavota, yra olimpinei ugnies estafetei lydėti. Be visų patogumų, čia bus ir atsarginis deglas, olimpinei ugniai saugoti.

Lietuvoje suprojektuoti 60 įvairių olimpinų suvenyrų modeliai buvo visi priimti ir Lietuvos dailės ir meno dirbtuvės pradėjo jau juos gaminti kaip būsimus olimpinus suvenyrus.

Olimpinis 1980 metų talismanas bus rudas meškiukas. Maskvos olimpiados krepšinio turnyre dalyvaus dvylika vyrų komandų, kurios bus suskirstytos į tris pogrupes. Baigmėje susitiks po dvi geriausias komandas iš kiekvienos pogrupės. Moterų varžybose, kaip ir Montrealyje, dalyvaus šešios komandos. Tas buvo nutarta Tarptautinės Krepšinio Federacijos.

Maskvos olimpiados rengėjai ir Sovietų S-ga jau dabar giriasi, kad 1980 metų olimpiada bus pati saugiausia iš visų iki šiol buvusių ir čia nei dalyviams, nei svečiams nereiks nieko bijotis. Ir jeigu jau dabar, įvažiuojant į Sovietų Sąjungą žmogus dažniausiai yra perleidžiamas per kiečiausius pasaulyje patikrinimus, tai olimpiados metu šie visi patikrinimai bus dar griežtesni ir teroristams ar rengėjams tikrai nebus jokių galimybių atsidurti Maskvoje.

DIRVA

ŠYPSENOS

Pas giminaitį

Atvažiavo žmogus pas giminaitį ir prie pat jo namo ėmė keikti bei mušti savo asilą.

— Kam tu jį muši? — klausia šeimininkas, pravėręs duris.

— Verta jį, tokį neklaužadą, mušti, oi, verta: prikroviau visokių gėrybių, sakau, dovanų atvešiu, o asilas nė iš vietos! Tai gi, tuščiomis ir atvažiavau...

— Niekis... Ką atvežė, tą ir parsiveš, — pasakė namų šeimininkas. (Kurų humoras)

Parinko Pr. Alš.

Istoriniai žemėlapiai pasakoja

Mūsų tautybių savaitėje Karavane ir kituose renginiuose parodome gintarą, tautinių drabužių, audinių, pašto ženklų, šiek tiek meno ir dar šio to, bet retai pakabiname kokį žemėlapią, o jei pakabiname, tai dažnai arba ne tą ir ne tokį, arba kur nuošaliai ir dar aplankstyta, nepapildalinta.

O, rodos, negali sakyti, kad lietuviai būtų ne žemėlapiškai nusiteikę. Lietuvoje turėjome nevieną teritorinę problemą ir be žemėlapių neapsiejome. Vėliau, traukdami į Vakarus arba planuodami emigruoti, vėl orientavomės pagal žemėlapius. Ir dabar, važinėdami po didelius miestus ir užmiesčius, plačias Kanados provincijas, Amerikos valstijas, neišsiverčiame be planų ir žemėlapių.

Taigi, mes turbūt ir renginiuose mielai grupuotumės apie centre pakabintą tinkamą didelį sieninį Lietuvos, Pabaltijo ar Europos žemėlapią — komentuoju, prisimintume, diskutuotume. Žemėlapis ir mūsų draugams kitataučiams ryškiai ir tiksliai parodytu, kur ta mūsų Lietuva. Renginyje žemėlapis būtų ne koks eilinis rodytis, ne papuošalas, ne kartografinė retybė, bet mūsų skundas, mūsų tautinių aspiracijų deklaracija, mūsų politikos credo ir mūsų pačių atsinaujinimo žvilgsnis į tolimą tėvynės praeitį.

Kokie žemėlapiai?

Kokie žemėlapiai tiktų mūsų renginiams? Visų pirma — tradicinės tautinės sampratos Lietuvos žemėlapis. Retas mūsų bus atsivežęs tokį žemėlapią iš Lietuvos, bet daugelis yra įsigiję jau čia gražų, tikslų, rimtą, spalvingą ir patogaus dydžio J. Andriaus "Lietuvos žemėlapi" su Lietuvių Enciklopedijos prenumerata (1:500.000; 35 x 46 inčų dydžio). Užklijuokit šį žemėlapią ant tam tikros plonos drobės, aprūpinkite žemėlapiškom kartelėm (arba atiduokite tą darbą atlikti profesionalams, kurių adresus rasite miesto telefonų knygos skyriuje "Maps"; pvz. Toronte Landgrid Ltd.) ir turėsite rimtą, gražų žemėlapi renginį, organizacijų centrams ir sau.

Čikagoje galima tokį žemėlapią, tik dar didesnio formato (45 x 59 inčų), nebrangiai pirkti visiškai apipavidalintą, su pamušalu ir kartelėmis. Tokį žemėlapią Toronte turi Lietuvių Namai ir gali skolinti.

Plačiau orientuotis ir parodyti, kur yra Lietuva, tinka gero dydžio, spalvingas ir nebrangus politinis Europos žemėlapis "Europe, giant colorprint map" (1:6,650,000; 29 x 42 inčų dydžio).

Europa yra mūsų tėvynė plačia prasme: jos didieji sukrėtimai paliečia ir Lietuvą. Ir šį žemėlapi nesunku padaryti sieniniu ir šį bei tą išryškinti, kaip kad Toronto Liet. Namai yra padarę. Kadangi čia Lietuva, Latvija ir Estija jau pažymėtos kaip Rusijos dalys geltonai ir vos pastebimos, tai tenka jų buvusias sienas paryškinti, geležinę uždangą skersai Europą ir toliau pastiprinti dantyta linija, rusų užimtas (susitarus su Vokietija) teritorijas pirmu jų "Drang nach Westen" pasistūmėjimu (apie 400.000 kv. km. ir apie 22.000.000 gyventojų — suomių, baltiečių, lenkų, ukrainiečių besarabų) pažymėti horizontaliais brūkšniais, o karo eigoje jų antrą pasistūmėjimą pačiame Europos viduryje nužymėti raudonomis vertikaliomis linijomis (ir vėl apie 400.000 kv. km. ploto ir apie 100.000.000 gyventojų). Tai ta garsioji ištisų tautų Gulago stovykla pačiame Europos viduryje už geležinės uždangos ir geležinių grotų. Tą rusų išiveržimą dramatiškai simbolizuoja raudonos strėlės, o pridėti paaiškinimai vadina jį rusų "Drang nach Westen" bei im-

perializmu.

Šitaip paryškintas ir sudramtintas žemėlapis rodo, kiek maža tos Vakarų Europos beliko, kokia trapi jos padėtis, kai jokios vietinės reikšmingos atsparos prieš šį rusų kolosą nematyti. Senosios Rusijos svajonė — Bosforas ir Dardanelai — čia pat, netoli Adriatikos jūra ir Prancūzija, o beveik visos slavų tautos jau yra Rusijos imperijoje — panslavizmo programa įvykdyta jėga! Lietuva jau likusi toli užpakalyje slavų jūroje. Prie šio žemėlapi yra tikrai ko susimąstyti.

Baltijos žemėlapiai

Pasėtos Baltijos sąjungos sėklos ir brutali rusų okupacija labiau suartino baltiečius emigracijoje, tremtyje ir tėvynėje. Palaikyti jų vienybės idėjoms ir jų laisvės asperacijoms reikia turėti ir bendrą šių trijų Baltijos valstybių žemėlapi — reikia matyti tuos tokius savus jūrų ir sienų kontūrus, upių upelių mežginius, miestų miestelių sietyną. Bet tokio žemėlapi pirkti nėra. Tad Toronto Liet. Namų žmonės, nesulaukę kartografų ir braižytojų talkos,

pasigamino jį patys. Taip atsirado gana simpatiškas, spalvingas, užklijuotas ant kartono, varnišuotas, su smulkiais paaiškinimais žemėlapis "Three Baltic States 1939-1945" (1:1000.000; 25 x 38 inčų formato). Čia gal trūks piešinio precizijos, dailių užrašų ar lygių spalvų, bet čia aiškiai matome valstybių sienas ir jų keitimąsi, matome tas nelemtas kruvinas rusų invazijos strėles iš rytų, matome staigų Rytų Prūsijos (ir Maž. Lietuvos) suslavinimą, kuris, kaip kokia tvano banga, nusirito vakaruose iki Oderio ir užbaigė slaviskąjį aisčių apsupimo žiedą.

Senovės Lietuva

Mūsų žemėlapiuose nevertėtų pamiršti ir Lietuvos senovės.

Kai Amerikos žemynas buvo dar visai nežinomas, tai lietuviai jau sudarė savo valstybę Didžiąją Lietuvos Kunigaikštystę, ją 13-15 š. išplėtė nuo Baltijos iki Juodosios jūros, sukaupe daug rusiškų ir ukrainietiškių žemių, atlaikė vokiečių veržimąsi į rytus, o totorių veržimąsi į vakarus. Jie parodė tikrai nepaprastą karinę ir politinę galybę.

Šito neatvaizduoti sieniniame žemėlapyje negalime. Padidinkite bent dukart A. Šapokos "Lietuvos istorijos" žemėlapi "Lietuva 13-15 amžiuje" (iki 1:2.500.000), pridėkite anglišką pavadinimą ir paaiškinimus, priklijuokite prie stipraus kartono, nuvarniškuokite ir turėsite 30 x 33 inčų sieninį žemėlapi renginiams bei lituanistinėms mokykloms.

Šitaip galima padaryti ir su antru A. Šapokos istorijos žemėlapiu "Kunigaikštijos sunykimas ir padalinimas XVII-XVIII amž." su tikslu anglišku pavadinimu "Decline and partition of Grand Duchy of Lithuania in XVII and XVIII century (in commonwealth with Poland since 1569)". Šitas žemėlapis (1:2.250.000, 22 x 30 dydžio) pabrėžia abiejų didžiųjų kaimynų — vokiečių ir rusų — nuolatinę grėsmę sunaikinti aisčius, pakliuvusius į jų tarpą.

Patys paruoškime!

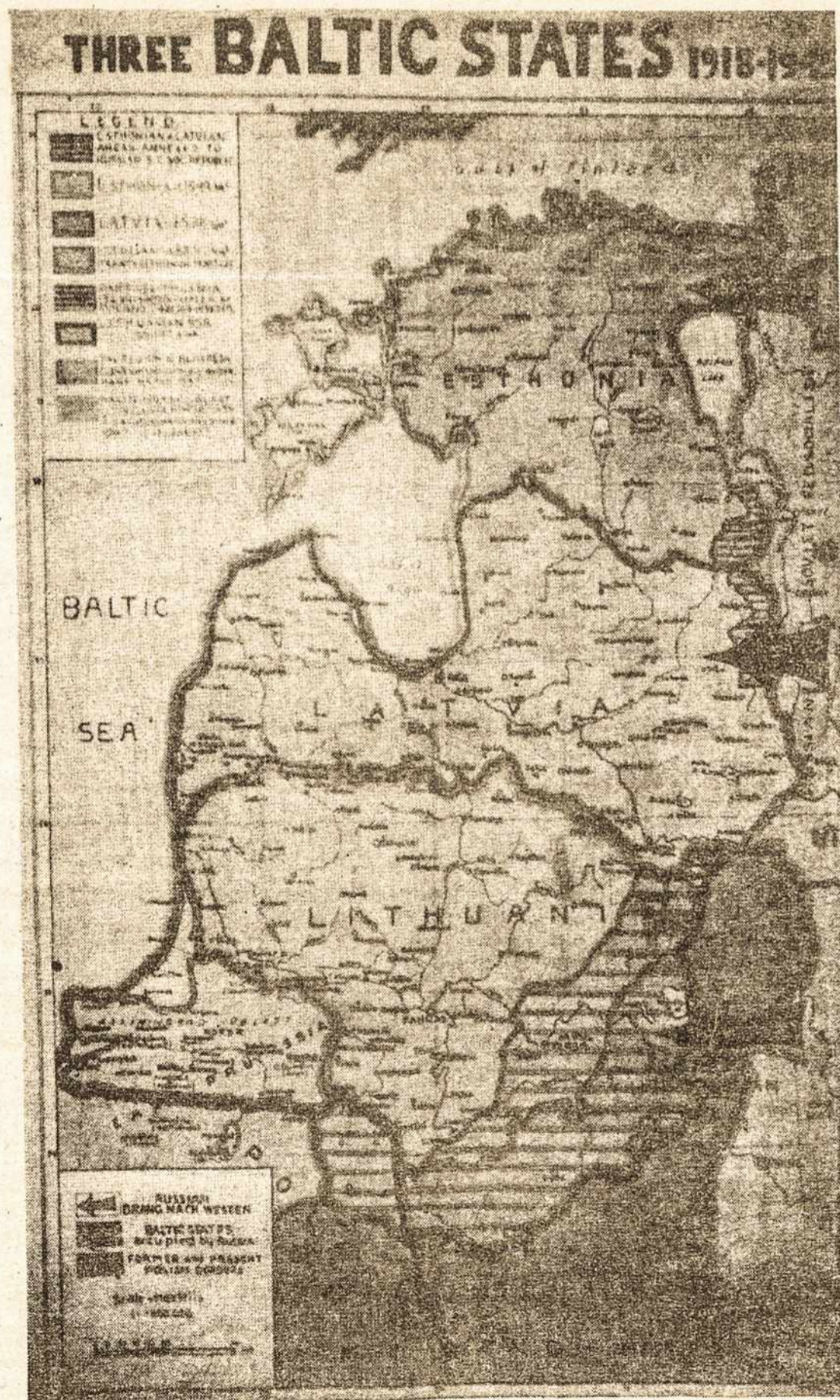
Tad štai tas keletas aktualių ir istorinių žemėlapių parengimams, lituanistinėms mokykloms ir sau. Juos lengva nusipirkti, jeigu reikia, kiek modifikuoti, padidinti iš mažesnių arba net pasigaminti, bet pasikliau būtinai apipavidalinti, kaip tikrus sieninius žemėlapius, ir tik tada pakabinti publikai.

Renginiuose, netoli žemėlapi, išpūdžiui sustiprinti galima padėti "Lietuvių Enciklopediją" ir "Encyclopedia Lituanica", A. Šapokos ir V. Sruogienės storas Lietuvos istorijas.

Tuo būdu turėsime stiprų parodos centrą.

Tėviškės Žiburiai

P. S.



Demonstracijos Vilniuje

Kanados televizija, radijas ir spauda spalio 30 ir 31 d.d. paskelbė žinią apie demonstracijas bei riaušes Vilniuje. Pasak AP žinių agentūros, Vilniuje spalio 10 d. įvyko futbolo rungtinės tarp vietinės ir Smolensko rusų komandos. Rungtynių metu publika pradėjo šaukti: "kacapai", "rusai lauk" ir pan. Tai buvo girdima ir per televiziją, kuri buvo išjungta.

Žinios perdavėjas nenurodo, kodėl kilo tokia reakcija. Matyt, lietuvių futbolo komandai buvo padaryta kokia nors skriauda. Pasibaigus rungtynėms apie 9 v.v., 15.000 minia pradėjo žygiuoti Vilniaus gatvėmis, daužyti langus, plėšyti komunistinius plakatus, vartyti ir padeiginėti automobilius bei autobusus. Milicija su pagalbiniiais daliniais ir saugumiečiais bandė suimti demonstrantus, bet šie ėmė pulti milicininkus ir ginti bei vaduoti suimtuosius. Vis dėlto dalis demonstrantų

buvo suimta ir nugabenta į milicijos būstines. Kiek jų suimta, nežinoma. Manoma betgi, kad susidarė nemažas skaičius, nes vėliau, bene ketvirtą dieną po pirmųjų demonstracijų, įvyko dar viena. Ar pastaroji žinia teisinga, AP agentūra negalėjusi patikrinti. Ji minėtą informaciją apie demonstracijas Vilniuje gavusi iš pirmosios pagalbos pareigūno ruso Aleksandro Podrabinek, kuris lankėsi Lietuvoje ir yra kovotojas už žmogaus teises. Jis gautas žinias perdavęs Vakarų žurnalistas Maskvoje.

Apie Vilniaus demonstracijas rašė ir "Vakarinės Naujienos". Pasak jų, riaušes sukėlė "girti chuliganai". Sovietinės įstaigos iki šiol tuo reikalu nedavė jokio pareiškimo. AP pastebi, kad Lietuva buvo rusų okupuota 1940 m. ir kad iki šiol joje buvo jau du sukilimai — 1956 ir 1972 m., kai tūkstančiai demonstrantų gatvėse šaukė "Laisvę Lietuvai!"

SKAITYTOJAI RAŠO:

Gerb. Redaktorium,

skaičiau ML nr. 42, kad Mišiose už kunigus spalio 23 d. šv. Kazimiero parapijoje dalyvaus "Jaunimo Sąjungos atstovai ir Skautų garbės sargyba". Kiek teko matyti, pamaldose su tautiniais rūbais buvo tik viena mergaitė: Maristela Žūtautaitė, kuri, kiek žinau, priklauso tikrai ateitininkams. Ji nešė atkų vėliavą.

Jau kiek laiko, kai matosi mažai jaunimo viešuose rengimuose, nors organizacijos turėtų jausti prievolę juose dalyvauti. Skautų ir Jaunimo Sąjungos atstovų nesimatė nei dabar, nei Rugsėjo 8 d. per Tautos Šventę.

Kaip Jūs Gerb. Redaktorium, galvojate: ar užtenka parašyti, kad buvo "organizacijų atstovai su vėliavomis", ar nereikėtų geriau išvardinti tas organizacijas, kurios dalyvavo, ir jas taip pagerbti?

Su pagarba

Irena Skurkevičiūtė

PASAULINĖS MISIJOS IR LIETUVIAI

Kun. ANTANAS TRIMAKAS, dabartinis B.L. Kunigų Vienybės sekretorius, yra elektronikos inžinierius. Kunigo mokslus išėjo Romoj ir įsirašė sielovados veiklai Lietuvoj, kada Dievas duos.

Šis jaunutis kunigas, Tėvynės laisvės belaukdamas dabar misionieriauja ir eina klebono pareigas

TELEFONU IŠ ČIKAGOS. Visi didieji dienraščiai pirmuosiuose puslapiuose didelėmis raidėmis paskelbė žinią apie demonstracijas bei riaušes Vilniuje. Žinios gautos iš rusų disidentų ir užsienio korespondentų Maskvoje.

žibalo rafinerijos apylinkėje — Jardim Sonia Maria, Sto. André vyskupijoje, kur yra ir lietuvių.

Pasaulinės Misijų Dienos proga (sekmadienį. X.23) kun. Antanas pasikvietė talkon buvusį Kinijos misionierių — kun. PETRĄ URBAITĮ, kadangi daug kam įdomu išgirsti apie aną didžiausią misijų kraštą.

Toje 8.000 sielų parapijoje tą dieną buvo daug išpažinčių, be to ir septyni (visokio amžiaus) krikštaitai. Išvakarėse ir sekmadienį daug kas dalyvavo dvejerūse Mišiose, tikslu pagelbėti misijų kraštams ir misionieriams ne tik auka, o ir malda.

Iš viso, toje mūsų misionieriaus gražiai tvarkomoje parapijoje vyrauja griežtesni, tradiciniai bažnytiniai potvarkiai, vietos žmonių gana pozityviai įvertinti (KPU)

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

ML administraciją pasiekė laiškas iš Lietuvos, Kaunas, Uosio 18, Šimkūnas Jonas, adresuotas Caixa Postal 4421, SP. Sra. Maria Sadauskas. Prašoma atsiliepti.

• Daugiausia tie peikia, kurie mažiausiai veikia



1977 rugsėjo 6

RAŠO T. ANT. SAULAITIS

Iš šios Miško ženklų stovyklos visi nuvykome į rytinio pakraščio skautų ir skaučių "Puntuko" stovykloje, kurioje buvo 277 stovyklautojai. Paskutinį kartą šioje stovykloje buvau 1969 m., tai kone visi veidai pasikeitė, išskyrus kai kurių vadovų. Iš viso, visose stovyklose gal pažinojau iš senų laikų apie 5% visų dalyvių. Sutikau portugalų kunigą (jau gimusį JAV), kuris bando įsteigti portugalų skautus, tai jam įkalbėjau apie skautybę Iuostelėn, o jis perleido per savo radijo programą. Pirmą kartą atvykęs į JAV turėjau progos daugiau portugalų pasikalbėti su kuo nors.

Sekanti stovykla vėl Dainavoje, prie Detroito. Skautų ir skaučių "Nendryno" stovykloje praleidome visą dieną eidami religinę programą mažais būreliais. Stovykloje buvo apie 60, šeimyniška nuotaka. Buvo pastatę gerą tiltą. Vakare pradėjo rinktis vyresni (16-20 m.) į skautų vyčių ir vyresniųjų skaučių sąskrydį toje pačioje vietoje, o "nendryno" stovyklautojai ruošėsi namo. Sąskrydyje kalbėjau apie lietuvių Brazilijoje. Čia visiems labai įdomu, kaip dirbama su lietuviškai dar nemokančiais, kaip pritraukiami atitolę lietuviai, nes taip pat darosi pamažu ir čia su pokarimais ateiviais, jau nekalbant apie senųjų imigracijų palikuonis. Mes 75 smagiai praleidome savaigalį, prisidainavome, privaidinome. O ši stovykla buvo man vasaros paskutinė.

Kol mano sesutė su vyru buvo Europoje, užsuko į Olandijos valstybinį archyvą Hagoje ir peržiūrėję XVII amžiaus sąrašus (rankraščius) asmenų, kurie vyko į Braziliją, kai olandai buvo užėmę šiaurės rytų Braziliją. Gaila, kad sąrašai nėra pilni. Atvežė kai kurių puslapių fotokopijas, kur galėtų būti lietuviškos pavardės, tik labai sunku senoviską raštą išskaityti. Turiu paieškoti ko nors kas nusimanytų apie tokį raštą ir bandyti išskaityti. Galima išskaityti, kad buvo keli iš Lenkijos ir Rusijos (lenko net lenkų sąrašė nėra, tai ir kitos tautybės pilnai to archyvo neišstudijavo). Kaip gal iš "Mūsų Lietuvos" atsimenate, apie 1629 Itamaracá saloje pilį pastatė Kristupas Arciševskis, kuris anksčiau tarnavo pas Radvilus Biržuose. Todėl ir galima manyti, kad su juo galėjo būti ir lietuvių, ypač kad tuo pačiu metu New Yorke (JAV) buvo lietuvis mokytojas, nuvykęs kartu su ta pačia orlandų bendrove.

Pas mus Čikagoje dabar yra T. Jonas Sukackas iš Montevideo, praleisias metus JAV (kur ir yra gimęs). Turbūt vėliau rudenį talkins mūsų parapijoje Clevelande, kur klebonu yra T. Gediminas Kijauskas ir jo padėjėju T. Jonas Kidykas, su kuriuo susitikome, kai gegužės mėnesį ten buvau ir kai jis čia atvyko į posėdžius (ir atvyks šio mėnesio pabaigoje). Jis laikosi gerai. T. Leonas Zaremba, mūsų provincijolas, buvo keletą savaigalių stovyklose, tada čia Čikagoje, o dabar atostogauja ir atlieka savo metines rekolekcijas.

Tikiuosi, kad būdamas maždaug vienoje vietoje sugebėsiu geriau atsakyti į laiškus. Dėkoju už kiekvieną žinutę iš Jūsų, taip pat už atsiųstas iškarpas, leidinius.

Siunčiu daug, daug nuoširdžių linkėjimų visiems.

Jūsų Kristuje

Antanas S.

MŪSŲ ŽINIOS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

V. ANASTÁCIO

Dar apie VÉLINES

Išpūdinga ir atmintina diena Dr. J. Basanavičiaus Kultūros Rūmuose.

1977 m. spalio 30 dieną 11 valandą:

Didžioji salė virtė "katedra", sausakimšai užpildyta, lietuviškoms Mišioms, kurias koncelebravo du saleziečiai – kun. Stasys Šileika ir kun. Petras Urbaitis.

Prieš pamaldas Mokyklos Globėjų Ratelio p-kas, PETRAS ŽARKAUSKAS, išvardino viso 90 (ar net daugiau) mirusiųjų narių bei rėmėjų už kuriuos buvo pirmą kartą šioj salėj laikomos Mišios.

Dalyvių buvo beveik iš visų S. Paulo sektorių.

Gražiai giedojo AUŠROS choras.

Buvo išplatinta spaudos ir kalėdinių lietuviškų atviručių.

Sekė bendros VAIŠĖS prie stalių, apkrautų valgiais ir gėrimais. Višioms buvo vietos. Ir visi vaišinosi, stiprinosi ir nuoširdžiai šnekučiausi.

Tai KULTŪROS, DĒKINGUMO ir DOSNUMO NEUŽMIRŠTAMA DIENA.

V. Anastácio lietuviai jungia ir traukia visus, be jokio skirtumo.

Jie pramato organizuotai prisidėti ir prie SPAUDOS BALIAUS lapkričio (Novembro) 27 d. V. Zelinoj. Išvyka tuoj po 9 VAL. MIŠIŲ ir KAVUTĖS.

Dalyvavęs krsp. Vis. Kapsiukas

VÉLINĖS LIETUVIŲ PARAPIJOSE

Vélinių Mišios V. ZELINOJ buvo įprasta sekmadienine tvarka. 3 val. po pietų klebonas kun. J. Šeškevičius dar laikė vienerias Mišias ant kapų, Cemitério S. Pedro, portugaliskai.

MOOKOJ buvo Mišios lietuviškai 8 ir 18 val., o portugaliskai 9 val. Per 18 val. Mišias AUŠROS choras giedojo lietuviškas Mišių giesmes.

AGUA RASA lietuviai turėjo net dvi Mišias, kuriose dalyvavo išimtinai daug tikinčiųjų. Dalis jų, su kunigu, lankė 4a. Parada kapines.

V. ANASTÁCIO ir MOINHO VELHO turėjo tokias Mišias anksčiau.

CASA VERDE mirusiuosius paminėjo lapkričio 6 d., o

BOM RETIRO juos paminės lapkričio 13.

JACANŲJ

Važiuojant nauju greitkeliu Fernão Dias Atibajos link, prieš aplėdžiant miestą, kairėje, galima matyti ružavų plytų bažnyčios bokštą. Tai Šv. Teresėlės parapijos bažnyčia, prie kurios renkasi lietuviai savo pamaldom. Mes esame laimingi, kad turime senojo seminarijoje savo koplyčią kur nieko netrūkdomi galime melstis ir giedoti.

Jačanos ir Tucuruvi apylinkės lietuviams pamaldos yra laikomos kiekvieną antrą mėnesio sekmadienį bet šiemet nutarėm turėti bendras Vélinių mišias. Vladas Gavėnas įsipareigojo surašyti šeimų vardus ir tokiu būdu surinko didelį būrį žmonių. Retai kada pasitaiko tiek dalyvių mišiose. To paties Vlodo Gavėno vedami giedojome tradicines Mišių giesmes, o jaunimas, kurio irgi nemažai buvo, skaitė šv. Raštą ir tikinčiųjų maldas. Per sekančias Mišias lapkričio 13 d. aptarsime galimybes rengti Kūčias ir jieskosime kitokių būdų vieni kitus daugiau pažinti ir taip sudaryti gražią ir jaukią "parapijėlę" didmiesčio pakraštyje.

K. P. Rukšys

PAS CASA VERDE LIETUVIUS

Casa Verde lietuvių kolonijoj Vélinių Mišios buvo sekmadienį – lapkričio 6 d. Jose dalyvavo kun. Antanas Perkumas. Plačiau bus aprašyta kitame ML numeryje.

IŠPŪDINGAS ŠEIMYNIŠKOS MEILĖS PAVYZDYS

Mūsų tautietė, KSAVERA RIMŠAITĖ (KILOTAITIENĖ, jau 33 metai našlė), nei dieną nei naktį, ir tai jau nuo daugel metų, neatsitraukia nuo savo sergančios mamytės, JOSEFOS RIMSIENĖS, šiemet jau sulaukusios 80 metų. Ne tik kad nuolat prie jos budi, o ir suranda vis naujų medikų ir naujų vaistų, kad tik dar kiek prailgintų sergančios savo gimdytojos amžėlį.

Tai ne vien fizinė, o ir dvasinė motinai dukters meilė, ne betkur šiandien užtinkama.

O taip "užtikti" padėjo LABDAROS RATELIS (tarpininkaujant p. Veronikai R.).

Praejusią savaitę, iš namų negalinti išeiti Mamytei buvo padaryta maloni staigmena: Vélinių proga pakviestas kun. P. Urbaitis namuose atlaikė Mišias už abiejų našlių vyrus. (KPU)

• Lietuviškoji šeima yra mažoji Lietuva, kurioje auga ateičiai tauta

Tautietai, neužmiršk, kad lietuviškas laikraštis reiškia tiek pat, kiek du korpusai lietuviškos armijos.

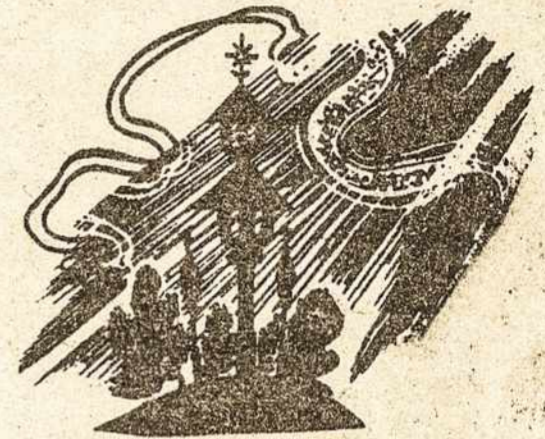
NAUJA KRIKŠČIONĖ

Lapkričio 6 d. šv. Kazimiero koplyčioj buvo pakrikštyta Elzė-Elisabeth, Petro ir Rosely Elisabeth BILEVIČIŲ pirmagimė. Kūmais buvo Stasė ir Juozas Valučiai – Valutis.

"NEMUNAS" PAS VENGRUS

Lapkričio 5 d. NEMUNAS dalyvavo Morumbi "Transilvanijos šventėj", kurią suruošė vengrų kolonija. Puiki, kultūringa šventė. Gausi publika turėjo malonumo praleisti kelias valandas džiaugdamasi įvairių tautų kultūriniais pasirodymais. Ir lietuvių tauta kaskart tam pa vis žinomesnė kitom tautom ir per mūsų tautinius šokius. (Sofia)

Būtų gerai, jei turėtumėm kokią brošiūrą ar nors lapelį apie Lietuvą ir josios kultūrą, kad būtų galima nuolat dalinti visiems, su kuriais turim betkokių kontaktų. Tokiu būdu informacija apie Lietuvą būtų tikslesnė ir ilgiau pasilieanti.



PENKI Į VIENERIUS METUS

Į vienerius metus penki iš tos pačios šeimos grįžo į dangiškojo Tėvo namus. Jie visi iš plačios KILOTAIČIŲ giminės. Paskutiniai, beveik 96-metė – MARIJA KILOTAITIENĖ – mirė ir buvo tą pačią dieną (lapkričio 4) palaidota 4a Parada kapinėse. Į amžinojo poilsio vietą ją palydėjo kun. P. Urbaitis ir iš visur suvažiavę giminės bei artimieji.

Užuojuota gyviesiems. Ir amžinas atilsis mirusiesiems.

MIŠIOS

30-tos dienos Mišios už a. a. URŠULĘ JOTEIKIENĘ bus lapkričio (Novembro) 19 d., 19,30 val. šv. Kazimiero koplyčioj.

Artimieji ir bičiuliai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.

Aušros choras

Lapkričio 13 d., 11 val. Zelinų bažnyčioj mišios už a.a. SILVESTRA ŠERMUKŠNĮ 3-čių mirties metinių proga. Visus kviečia dalyvauti –

Ona Šermukšnienė

• Šeima be lietuviško laikraščio – židinys be tautinės ugnies

Auka paremk lietuvišką spaudą, nes ji palaiko mūsų tautinę gyvybę!

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Límão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569



Atė o "Cavaleiro Vytis" já está usando a nova linha de guarda-chuvás práticos, modernos e duráveis da

"FÁBRICA DE
GUARDA-CHUVAS"

Vicente Vitor Banys

R. Coelho Barradas, 104 – V. Prudente
Fones: 274-0677 (Res. 274-1886)

PAKVIETIMAI abiejose klebonijose
ir pas Vyrų Brolijos narius.

Tradicioninis SPAUDOS BALIAUS

MŪSŲ
LIETUVA

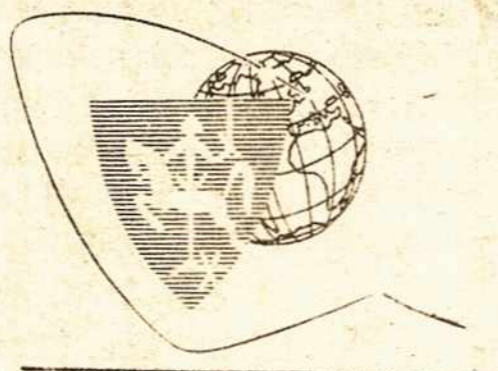


LAPKRIČIO (NOVEMBRO) 27 DIENA, 12,30 VAL.

JAUNIMO NAMUOSE.

LIETUVIŠKA SPAUDA REIKALINGA IR
JUMS.

PAREMKITE JA IR SAVO DALYVAVIMU



PANORAMA LITUANO

Kas šeštadienį, nuo 12,15 iki 12,45 val. Klausykite lietuviškos radijo valandėlės PANORAMA LITUANO, radijo stotis Novo Mundo, 560. Transliuojama lietuviškos muzikos, įterpian kultūrinės informacijos, vietinių ir pasaulio lietuvių žinių.

Pastabas, patarimus, pasiūlymus, o taip pat ir padėsinimą siųskit valandėlės vadovybei: PANORAMA LITUANO, R. Consolação 2608, Conjunto 11, 01302 SÃO PAULO, Capital.

ML ATSTOVAS ZELINOJ

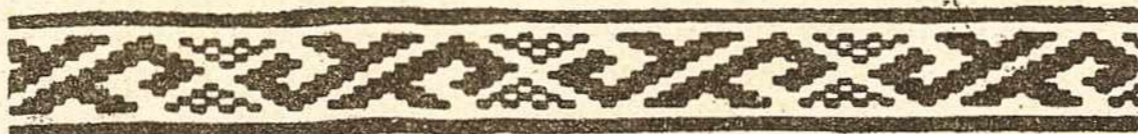
Šv. Kazimiero Vyrų Brolijos išdininkas KAZIMIERAS RIMKEVIČIUS, yra įgaliotas rinkti ML prenumeratas ir išduoti atitinkamus kvitus. V. Zelinis bei apylinkės tautiečiai šiuo reikalu gali kreiptis tiesiogiai į jį. K. Rimkevičiaus adresas: Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 1085, V. Zelina.

KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS LAPKRIČIO 27 (Paskutinį sekmadienį) REZERVUOTI LIETUVIŠKO KRYŽIAUS PAŠVENTINIMUI IR SPAUDOS BALIUI

11 val. Šv. Mišios

Po to naujo Kryžiaus pašventinimas ir

iškilmingi Pietūs "MŪSŲ LIETUVOS" naudai.



Nebus popietinių PAMALDŲ

Paskutinį lapkričio sekmadienį (27 dieną) dėl Lietuviško kryžiaus pašventinimo ir Spaudos Baliaus, lietuviškos pamaldos Vila Zelinis bažnyčioje bus ne 15 val., bet 11 val.

SOLIDARUMO MOKESTIS

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė neturi jokių pastovių finansinių pajamų įvairioms savo iniciatyvoms išvystyti. Vienintelės finansinės įplaukos – SOLIDARUMO MOKESTIS. Tai metinis nors 200 kruzeirų įnašas, kurį kiekvienas BLB-nės narys laiko savo pilietine garbe B-nės valdybai įteikti.

ŠIEMET SOLIDARUMO MOKESTĮ renka (ir įteikia atitinkamą kvitą): Jonas Silickas, Algimantas Saldys, kpt. Juozas Čiuviniskas, Algirdas Sliesoraitis, Reynaldo Putvinskas.

TESTAMENTO REIKALU

Lietuvių prakaitu įsigytas turtas dažnai eina Brazilijos valdžios, sveitimųjų ar net mūsų tautos niekadėjų naudai.

Ar į šį keistoką neatsargumą ar apsileidimą nevertėtų atkreipti visų Brazilijoje gyvenančių tautiečių dėmesį?

Tie ar tos – mirusieji ir mirusiosios BE TESTAMENTO – atrodo, nei giminių, nei savo tautos bei jos organizacijų nemylėjo ar nematė. Ar tai gali būti? Ar į šį keistoką mūsų tautiečių neatsargumą ar apsileidimą nevertėtų atkreipti Brazilijoje gyvenančių VISŲ MŪSŲ TAUTIEČIŲ DĖMESĮ?

Prašome pasisakyti, kad ir per ML skiltis.

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

DOVANOS KALĖDOMS

Artėjant Kalėdų metui, daug žmonių kvaršina galvas, kokią dovaną duoti giminei, draugui ar net viršininkui.

Štai klausimas – ir kartu pasiūlymas:

– Ar kas negalėtų PAGAMINTI LĒLIŲ Tautiniais LIETUVIŠKAIS RŪBAIS, PARDAVIMUI?

Informacijas, pasiūlymus, sugestijas galima perduoti ML administracijai raštu ar per telefoną (273. 0338).

LITERATŪROS BŪRELIS

Literatūros Būrelio šių metų veiklos užbaigimas įvyks gruodžio (dezembro) 3 d., šeštadienį 18 val. šv. Kazimiero p-jos salėje, Mokojoj.

Programoje numatytas LIETUVOS KARIUOMENĖS DIENOS paminėjimas.

● FAKTAS, kad tremtis daugelį nubloškia į nevaisingumą. Bet taip atsitinka beveik vien su mažai gabiais, kurie tik tirštos tautinės atmosferos dėka šiaip taip galėjo išsivystyti. Jei tokie, patekę svetur, ten nutyla, tai niekam iš to nuostolių nėra.

J. ERETAS

ŠAUNUS
NAUJŲJŲ METŲ
SUTIKIMAS
RENGIAMAS V. ZELINOJE.
NEPASIZADĖKITE KITUR.

Rengėjai

SEMANARIO NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial
Administrador: Stanislão Šileika

METINĖ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 500 kr.
Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojaus ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti "Stanislão Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjo nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadieni: vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.